Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	18 november 2021
Nummer	2021-12-
Datum commissievergadering	30 november 2021
Datum raadvergadering	14 december 2021

OPLEGGER

Registratienummer	2021-32094 / 21Z.005162
Onderwerp	Vaststellen H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo
Portefeuillehouder	Frank ten Have
Uiterste behandeldatum (+reden)	10 november 2021
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De huidige contractperiode voor ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning voor huishoudelijke hulp (Ondersteuning en Regie bij het Huishouden) en begeleiding loopt eind 2022 af. Op grond van de Wmo is het aan de gemeente om passende ondersteuning te bieden aan de volwassen inwoners die dat nodig hebben. De basis voor nieuwe Wmo-contracten wordt vastgelegd in de inkoopvisie. Om te kunnen aanbesteden wordt aan de raad de vernieuwde H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo ter vaststelling voorgelegd.
Te nemen besluit	1. de vernieuwde H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo vast te stellen.
Bijlagen	• 2021-32191/21Z.005162 H5 Inkoopvisie Ondersteuning Wmo "samen de transformatie bestendigen"
Advies commissie	

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord opmerking: Arjan de Vos griffier Arnoud Rodenburg voorzitter

Inleiding

De huidige contractperiode voor ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning voor huishoudelijke hulp (Ondersteuning en Regie bij het Huishouden) en begeleiding loopt eind 2022 af. Op grond van de Wmo is het aan de gemeente om passende ondersteuning te bieden aan de volwassen inwoners die dat nodig hebben. Met als doel de inwoner in staat stellen zolang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Zo lang men zelf wil en zo lang het verantwoord is. Als dat niet meer lukt, ondersteunen wij de inwoner op de gebieden waar zij zichzelf niet of minder goed kunnen redden. Uitgangspunt is dat inwoners primair ondersteuning krijgen vanuit het eigen netwerk, de eigen omgeving en algemene voorzieningen. Als dat niet voldoende is, zetten we een maatwerkvoorziening in. Deze maatwerkondersteuning kopen wij in bij zorgaanbieders (dat heet Zorg in Natura) die de juiste zorg bieden, zodat de inwoners zo snel als mogelijk weer zichzelf kunnen redden.

Vanaf 2014 koopt de H4 gezamenlijk Wmo-diensten in. Belangrijke redenen om deze inkoop samen te doen zijn de kwaliteit van het aanbod, versterken van de uitvoeringskracht, beheersen van de kosten en samenhang voor inwoners, over gemeentegrenzen heen. Kortom, samen sta je sterker. Vanaf 2022 sluit ook Pijnacker-Nootdorp zich aan bij de H4 en is de H4 de H5. Pijnacker-Nootdorp participeert in het inkooptraject en zal vanaf 2024 actief contractpartner zijn voor de inkoop van begeleiding.

Om op tijd in 2023 de ondersteuning vanuit de Wmo voor onze inwoners te borgen, zijn we dit jaar in H5-verband begonnen met de voorbereidingen op de aanbesteding. De basis voor de nieuwe contracten wordt gevormd door de inkoopvisie. De uitgangspunten en strategische thema's zoals verwoord in de huidige inkoopvisie (2019-2022) zijn niet veranderd. De ondertitel van de inkoopvisie heet "Samen de transformatie bestendigen". Met de visie bouwen we in de nieuwe contractperiode verder aan de resultaatgerichte ondersteuning binnen de H5-gemeenten. Het resultaatgerichte werken is in 2020 geëvalueerd. Voor deze evaluatie is gesproken met cliënten, adviesraden en zorgaanbieders in de H4-regio. De resultaten van deze gesprekken zijn verwerkt in de vernieuwde versie van de inkoopvisie. De inkoopvisie wordt vertaald naar een inkoopstrategie met concrete doelen. Vervolgens wordt in de tweede helft van 2022 daadwerkelijk aanbesteed zodat in 2023 de nieuwe contractperiode Wmo kan beginnen.

Die contractperiode willen we verlengen ten opzichte van de huidige contractperiode. Nu is dat 2 jaar met een verlenging van 2 keer 1 jaar. Dat moet per 2023 een contractduur van 3 jaar met 1 keer een verlenging van 2 jaar en 1 keer een verlenging van 1 jaar worden. Daarmee bestendigen wij de zorg voor de inwoners. We bieden continuïteit. Het biedt stabiliteit en zekerheid voor de gemeenten en zorgaanbieders. Het bespaart op de inzet van gemeenten om een aanbesteding voor te bereiden en de aanbieders om zich er op in te schrijven. Vanwege de lengte van de contractperiode is enige flexibiliteit en in vernieuwing in het contract geboden door tussentijdse instroom van nieuwe aanbieders mogelijk te maken.

Volume en omvang van de huidige ondersteuning

Op dit moment ontvangen 360 mensen in Midden-Delfland Ondersteuning en Regie bij het Huishouden (Zorg in Natura). Voor 2022 is voor deze voorziening € 1,1 miljoen begroot. En voor 118 mensen geldt dat men begeleiding ontvangt (Zorg in Natura). Voor 2022 is er voor begeleiding € 0,8 miljoen begroot. De overige kosten in de Wmo bestaan uit woningaanpassingen, hulpmiddelen, vervoer en PGB bekostiging van Ondersteuning en Regie bij het Huishouden en van begeleiding. In totaal is er voor 2022 een bedrag begroot van € 2,7 miljoen.

H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo

Hieronder zijn de doelen, de gezamenlijke beleidsmatige uitgangspunten en strategische thema's uit de H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo samengevat.

Doelen Inkoopvisie:

- Inwoners in de H4 zelfstandig thuis kunnen laten wonen, zo lang als zij willen en zo lang als verantwoord is.
- We willen dat onze inwoners naar vermogen kunnen meedoen in de maatschappij en dat zij een zingevende en/of ontwikkelingsgerichte invulling van de dag hebben.

- Aandacht voor mantelzorgers, zodat zij zich gesteund voelen en niet overbelast raken.
- Administratieve handelingen beperken tot een minimum.

Gezamenlijke beleidsmatige uitgangspunten voor het bereiken van bovenstaande doelen:
- We gaan uit van de leefwereld – in de ondersteuning staat de inwoner centraal.
- Eigen regie en eigenaarschap – we gaan ervan uit dat de inwoner zoveel als mogelijk de regie wil voeren over zijn eigen leven.
- Ondersteuning dichtbij en gericht op resultaat - We hebben als uitgangspunt dat we verlies van zelfstandigheid of overbelasting van mantelzorgers zoveel mogelijk willen voorkomen. We zetten daarom in op preventie.
- Administratieve lasten en regeldruk – evenwicht tussen de regels die nodig zijn voor rechtmatige en transparante uitvoering én de administratie en regeldruk die zij opleveren.

Voorts staan in de Inkoopvisie de volgende strategische thema's centraal:

1. Inwoner centraal: we geven cliënt en zorgprofessionals meer ruimte om de afstand naar zelfredzaamheid zelf te bepalen en te overbruggen. Zij moeten beiden (kunnen) doen wat nodig is;
2. Resultaatsturing: dit betekent dat te behalen resultaten centraal staan en niet de producten die wij inzetten om het resultaat te behalen. Daarop stuurt de gemeente. Hieruit volgt ook dat we zoveel mogelijk die bekostigingsvormen kiezen die het behalen van resultaten stimuleren.
3. Sturen op kwaliteit en innovatie: Kwaliteit (tevredenheid, doelbereik en doelmatigheid) en innovatie zijn nodig om resultaten te behalen, nu en in de toekomst. De koers die we hier uitzetten, bepaalt de beweging die aanbieders in transformatie kunnen maken.
4. Samenwerken in partnerschap: Om al onze ambities voor de komende jaren waar te maken, is het noodzakelijk dat we onze samenwerking met partners intensiveren. Ook moeten deze partners in de ondersteuningsketen beter samenwerken. Dat betekent helder zijn over wat partnerschap voor ons betekent, wie onze partners zijn en hoe we het partnerschap vormgeven.
5. Sturen op financiën: Een open-einde-regeling in combinatie met een grote veranderopgave vraagt om een heldere visie en sturing op financiën.

Beoogd effect
Door het vaststellen van de inkoopvisie, wordt de eerste stap gezet naar de nieuwe aanbesteding van Wmo-contracten binnen de H5, om uiteindelijk de ondersteuning aan onze inwoners die dat nodig hebben te bestendigen.

Argumenten
1. **Raad stelt de H5 Inkoopvisie ondersteuning Wmo vast**
   Op grond van de Wet Maatschappelijk ondersteuning is de gemeente verantwoordelijk voor de inkoop van ondersteuning voor volwassenen die dat nodig hebben. De inkoopvisie is het kader hiervoor. Dit kader wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Op basis van dit kader wordt uitvoering gegeven aan de inkoop.
2. **Voortbouwen op de ingeslagen weg**
   In 2018 is de H4 inkoopvisie Ondersteuning 2019-2022 vastgesteld. Dit vormde de basis voor de contracten die in 2018 voor de periode 2019-2022 zijn afgesloten. In juni 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden over het resultaatgericht werken. Conclusie was dat we op de goede weg zijn. De resultaten van deze gesprekken zijn verwerkt in de vernieuwde versie van de inkoopvisie.
3. **Aanbesteden vraagt om zorgvuldigheid en kost tijd**
   Een aanbesteding is een proces dat zorgvuldig doorlopen moeten worden en dus tijd vergt. Daarbij is lering getrokken uit voorgaande aanbestedingen en wordt ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen. Door de inkoopvisie nu vast te stellen liggen we op schema om in de tweede helft van 2022 zorgvuldig aan te besteden.

Kanttekeningen

1. **Open einde regeling**
   De Wmo is een open einde regeling. Door het abonnementstarief [1], vergrijzing, langer thuiswonen, het afnemend aantal mantelzorgers, hebben we een toename gezien in de vraag naar ondersteuning.
   Een maatregel om aan de vraag van de inwoner te voldoen is onder andere door het aanbieden van een alternatief in de vorm van Powerful Ageing. Ook het betrekken en het verwijzen naar het voorliggend veld is een onderwerp wat onze aandacht heeft en waar we acties op inzetten.
2. **Beschikbaarheid algemene voorzieningen**
   Niet alle zorg is voorliggend te organiseren met algemene voorzieningen. Anderzijds is het aanbod van algemene voorzieningen nu te beperkt om hier structureel naar te verwijzen. Met als gevolg dat er een groter beroep op maatwerkvoorzieningen gedaan moet worden, onder invloed van de onder punt 1 genoemde zaken als bijvoorbeeld de vergrijzing.
3. **Krapte op de arbeidsmarkt**
   De krapte op de arbeidsmarkt voor zorgpersoneel zal nu en in de toekomst verder toenemen. Met de aanbesteding wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met voldoende volume om de ondersteuning aan onze inwoners te kunnen leveren. Echter, ook in de huidige contractperiode zien we dat zorgaanbieders kampen met een personeelstekort.
4. **Nieuwe aanbesteding, nieuwe zorgaanbieders**
   Een nieuwe aanbesteding betekent toetreding van reeds gecontracteerde zorgaanbieders (uit de huidige contractperiode) alsook nieuwe zorgaanbieders. Het betekent echter niet dat alle huidige zorgaanbieders mee willen of kunnen dingen voor een nieuw contract. Met als gevolg dat cliënten die nu zorg ontvangen van hun huidige zorgaanbieder over moeten stappen naar een andere zorgaanbieder.
   Bij de inkoop van nieuwe contracten wordt ook rekening gehouden met de uitfasering van de oude contracten middels overgangsafspraken.

Financiën

Op dit moment is het nog niet duidelijk wat de financiële consequenties zijn van de nieuwe contracten.

Communicatie

De inkoopvisie H5 Ondersteuning Wmo zal gepubliceerd worden in aanloop naar de inkoopprocedure van de H5.

Vervolgstappen

Op basis van de inkoopvisie worden de inkoopstrategie met concrete doelen en daarmee vervolgens de inkoopdocumenten voor de aanbestedingsprocedure opgesteld. Het college informeert u over de uitkomsten van de aanbestedingsprocedure.

Reactie college op commissiebehandeling

[1] Vanuit de VNG word het signaal aan de Rijksoverheid afgegeven dat onder de huidige omstandigheden het abonnementstarief op termijn niet houdbaar is. We houden het nieuws over dit onderwerp en eventuele wijzigingen in het Rijksbeleid nauwlettend in de gaten.